

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلنی
(۱۵۰) خار ج ایچون سنه لکی
۳۲۵ غروشددر .

نسخه سی ۵ غروشددر .
ایکی نسخه برآزاده
(۱۰) غروشددر
سنه لکی ۵۲ نسخه در .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر اعاده اولنماز .

الکتابخانه

۱۳۳۰

آدرس تبدیلنده آریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولنی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینگ
فرانسجه یازلمسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان نهیه
داثر اولدینی ییلدیرلمسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سنیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

بر چو قلربی از برلش اولمالی . بو قدرده کافی دکادر . عینی زمانده بر منکری الزام واسکات ایدیه بیلجهك قدر علوم عقلیه دن بهره مند اولمیدر . بونکله برابر واعظ فصیح و بلیغ بر خطیب نطوق اولملی درکه دلائل خطایه سی جماعتی تسخیر ، آهنگ الفاظ دلنشین یورکره تأثیر ایتسون .

بر واعظك دماغندن جامعك هر طرفه داغیلان موجات نصایح تهزیز ایدیه چکی سامعه لوده بر حسن انشراح ، تهییج ایدیه چکی دماغلرده بر انقباض حاصل ایدیه چك قدر علوی اولمق لازمدرکه اونك وعظندن بر فائده کوریه یلسین . شو حالده بو درجه مهم اولان وعظ وارشاد مسئله سنك ایجابات عصره ، اقتضای زمان و مکانه ، احتیاجات ناسه کوره مختلف اصوللرله ایفا ایدیه سی حکمت و مصلحته موافق اوله جنی شبه سزدر . حد ذاتده بو قدر اهمیت اولان بومسئله بی اهمال ایتك دین نامنه پك بیوک بر ضرردر .

مع التأسف بو کون واعظلر ارباب عقولی آغالاته حق بر درکه یه اینمشدر . کندی وظیفه و مسئولیتك قدسیت وعظمتی ادراک ایدیه چك قدر عالم ، جماعتك هر ساعتده کی احتیاجات حقیقیه سی تقدیر ایدیه چك نسبتده حکیم واعظلر یتشدریمک بوامتک اوزرینه بورج اولدیفی حالده کیم بیلیر نه کی بر دوشونجه ایله صووک زمانلرده واعظلر ، رسماً درس عاملردن دون بر مرتبه ده طولش و بومهم وظیفه دائماً رؤس امتحانلربی قازانه میانلره تخصیص ایدلشددر . بونک ایچون درکه ارباب اقتداردن اولان اعظم علما وعظه تنزل ایتمز ، بو یوزدن کیت کیده وعظ ونصیحت یوللو ایکی سطرلق سوزی بر آرایه کتیره من بر حاله کلشدر . حقیقی علمانك بو وظیفه مقدسه بی ایفادن استنکاف ایتلری درکه کرسی مواعظ نه اولدقلری بلیرسز بر طاقم جهله طرفندن غصب ایدیه لرك بیچاره خلقه احکام دینیه نامنه عقل و شرعک حریم عرفانه صیغیه حق بی اساس خرافلر ، اسرائیلی حکایه لر تلقین ایدیلکده اولدیفی . وقت وقت مشاهد اولنقدده در . واعظلر مسئله سنك اهمیت وعظمتی تقدیر و صووک زمانلرده سقوط ایلدیکی درکه بی و بونک نتایج الیمه سی ادراک ایدن بعض رجال مهمه بوندن سکز طقوز سنه اول بواشی دوشونمش و هر مصرفی خزینة اوقافه عائد اولمق اوزره استانبولده مدرسه الواعظین نامنده افکار عمومی جهانی تنویر ایدیه چك بر مؤسسه عرفان وجوده کتیرمش ایدی . بو مؤسسه مهمه نك نظامنامه و پروگراملربنك تدقیقندن اکلایله جغه کوره بو مؤسسه اساس اعتباریه نه مدرسه ، نه درس عام یتشدریمک مقصدیه تأسیس ایدلیوب آنجق اقطار اسلامیه ده احکام عالیة قرآنی و سنت سنیه نبویه دائره سنده مکارم اخلاقیه بی و دین مبین اسلامک ترقیات مدنییه خادم حکم جلیله و مواعظ حسنة اجتماعیه سی نشر و تلمیم ایدیه چك ارباب ارشاد و دعا یتشدریمک ایچون تأسیس ایدلش بر مؤسسه دینیه در .

افرادك یوکسلمشی ، اساسات اسلامیه درت ال ایله صاریلهرق عنعناتی هر شینك فوقنده طوموسی ایجاب ایدر .

بناء علیه : آرقك منور طبقه لر مزدن اعتباراً بتون مسلمانلر یشامق ایچون عربی ، مدنیت غریبه بی دکل ؛ اسلامیتی ، مسلمان مدنیتی یکانه مقتدابه اوله رق قبول ایتلیدرلر . ایشته یالکیز بو ذهنیتدرکه : تخمین ایدیه میه چك درجه ده آزر زمانده عالم اسلامه روحاً ، علماً ، فعلاً ك بیوک قوتی ، ك محیر العقول ترقیاتی تأمین ایدیه چکدر .

مسئله

مدرسة الارشاد

شریه وکالت جلیله سی تدریسات مدیر عمومی فاضل محترم آقسه کیلی احمد حمدی افندی برادر من مدرسه لرك زمانك ایجاباتله متناسب بر حال مکملیتیه افرانی خصوصنده بوتون موجودیتله چالیشدیفی ، آناتولینك مان هر طرفنده بر جوق مدرسه لرك کشاد ایدرک حیات علمییه جانلاندیرمقده اولدیفی معلومدر . یکنلرده دارالخلافه لرك و مدارس علمییه نك تکاملی حقنده مهم بر راپور قلمه آلان موی الیه بو دفعه ده مدرسه الارشاد حقنده شریه وکالت جلیله سنه بر راپور تقدیم ایتدیکی خبر آلمشدر . ایشو راپورک الده ایتدیکن بر صورتی بوجه زیر عیناً درج ایدیورز :

معلوم وکالتپناهیلریدرکه ادیانك خیاتی دعوتلهدر . بونک ایچون درکه حکمتله ، موعظه حسنه ایله ، ك کوزل مجادله ایله امر بالمعروف ، نهی عن المنکرده بولونه حق بر هیئتک وجودی نص جلیل مقتضاسنددر . مع مافیه دعوتك مؤثر و منتج موقییت اوله ییلمسی ایچون زمانی و محیطی بر طاقم شرائط وارددرکه اونلره رعایت ایدلکجه دعوتدن بر فائده حاصل اولماز .

انقطاع وحی دن صکره وظیفه تبلیغک وارث حقیقیلری واعظلر اولمشدر . واعظلر بو اعتبارله امتک پیشواسیدر . « ادع الی سبیل ربك بالحکمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي احسن » نظم جلیلی ایله مخاطب اولان بی ذیشان افندیمره وارث اولان بو صنف ممتاز « انما بعثت لاتمم مکارم الاخلاق » مضمون منیقنده مندیج غایة بعثی تلقین و تقریر ایله مأمورددر . بناء علیه واعظ مربی امتدر ، معلم فضیلتدر ، ملقن حکمتدر ، وارث وظیفه نبوتدر .

بویله بر وظیفه نبوتله سرفراز اولانلرك خلقه ، خالقه ، پیغمبره و امته قارشى مسئولیتی نه قدر عظیم اولدیفی ادنی بر ملاحظه ایله آکلاشیلیر . بو قدر علوی بر مقصد دین ایله تأسس ایدن واعظلک صنفنده بولانلر هر حالده جوق عالم و حکیم اولملی ؛ اوامرونواحی السیه بی و نه نلرده کی حکم اسراری ، تکالیف شرعیه و مصالح عبادی ، سنن نبویه بی بالجمله دقایقه بیللمیدر . تفاسیر شریفه ایله فوق العاده توغل ایتش ، احادیث نبویه دن

اولجہ یالکیز واعظین نامیلہ تائیس ایدلمش اولدیی حالده اخیراً مدرسه لائمه والخطبا ایلده بالتوحید مدرسه لارشاد نامیلہ توسیم ایدلمشدر. مدرسه یی بودفعه کی زیارت وتفتیشمده بک الیم بروضعتده بولدم وقوعبولان تدقیقاندن اکلادیغمه نظراً اشبو مؤسسه اسلامیه نك واعظین قسمنه بدایه داخل اولان طلبه نك عددی یوزاللی بی متجاوز اولدینی حالده بونلردن قسم کلیسی دوره تحصیل لرینی اکیال ایتکسزین حرب عمومی بادره سنده رتبه شهادتی احراز ایتمش وبو صورتله مؤسسه یی بر دورغلق عارض اولمشدر .

حکومت ساقطه زماننده شیخ الاسلام ایلہ اوقاف ناظرینک نه یه مستند اولدینی غیر معلوم اولان برامر شفا هیلری ایلہ مدرسه نك برسنه مسدود قالماسی ده بو مؤسسه یی بوسبتون کریمتمشدر .

اسباب آنفدن طولانی شمدی یه قدر آنحق قرق اقدی مآذونیت رؤسی آلمش وبونلردن یالکیز یدی سکیز قدری ملغا درس وکالتنجه کرسی شیخ غلیله توظیف اوله رق متبایسی بک آجینه حق سفالت وپ یشانی ایچنده قالمش وپ یوزدن مدرسه یه قارش ده رغبت آلامشدر. انمه وخطبا شعبه لری ایسه بوکون همان همان مسدود بر حالده در. بناء علیه بوکون خارج وداخلده وعظ وارشاد وظیفه مهمه سی بحق ایفا ایدمیله جک مرشدلرله جوامع ومساجدده مقتدر خطیلر، احکام فقهیه یی عالم اماملر یتشدرمک ایچون بو مؤسسه دینه نك کرک اداره وکرک بروضرام اعتباریله اساسی بر اصلاحات ایلہ عصری بر حاله افرای چارلرینک دوشونیلیمه سی اقتضا ایدر .

بو بایده اتخا دی ایجاب ایدن اساسی تدبیرلر نظر کاه سامیلرینه برجه آتی عرض اولنور :

۱ - مدرسه لارشادی آناطولینک اک مهم مراکزندن برینه نقل ایتک . بو جهت هم مدرسه نك استقبالی، همده استانبولده تکالیف ایدن و آناطولی یه کملک ایستهمیان درسعام اقدیلردن آناطولینک استفاده سی تأمین ایدم جکی جهته جوق مهمدر .

۲ - واعظلک مرتبه سنک اهمت وقدریتی نظر دقه آلته رق در حال پروغرامنده اصلاحات یایلمه لی وبونی یایارکن دائمایه یی کوز اوکنده بولندیرمیلدر .

۳ - اوج صفدن عبارت اولان واعظین شعبه سنه هر سنه صحن مآذونلردن ویاخود اولسبتده تحصیل کورمشلردن بالامتحن بکر میشر طلبه سچیلیملی وبونلرک اعاشه لری جهت اوقافدن تأمین اولنمیلدر .

۴ - مدرسه مقتدر ومتساند بر هیئت تدریسیه یه تودیع اولونملی . ومدرس لرینه - شمدی یه قدر اولدینی کبی بش اون غروش اجرت دکل - دیگر اختصاص مدرس لری کبی دولفون معاش وپرللی وبو جهت بر قانون ایلہ تثبیت ایدیلیدر .

۵ - مدرسه لارشادک غایه سی احکام عالیہ قرآنیہ وسنن سنیه نبویه دائره سنده مکارم اخلاقیه یی و دین مبین اسلامک ترقیات مدنییه یه خادم حکم جلیله ومواعظ حسنه اجتماعیه سی نشر وتعمیم اولدیغنه نظراً بورادن نشأت ایدن اقدیلرک استانبولده بولنان سلاطین جوامع شریفه سی جمعه واعظی اوله رق توظیف ایدلمه لری مؤسسه دن مطلوب اولان غایه دن بوسبتون اوزاقلاشمق دیمک اوله جفتدن او وظیفه یی سلیمانیه مآذونلرینه ترک ایدرک واعظیندن نشأت ایدنلر غایه یه کوره اساسی فیوضات تعیین ایتلیدر .

۶ - مدرسه الواعظیندن مقصد نه اولدینی دوشوبولونجه بورادن نشأت ایدن اقدیلرک شو صورتله توظیف اولونملری ایجاب ایدر :
(۱) اناطولیده سیار واعظلر ، (۲) آلائی مفتیسی ، (۳) طابورامامی ، (۴) بالعموم سفارتلرہ امام .

۷ - اناطولیده کی سیار واعظلر معاش اعتباریله بش صنف اوزرینه ترتیب اولنلی : ۱۰۰۰ ، ۱۵۰۰ ، ۲۰۰۰ ، ۲۵۰۰ و ۳۰۰۰ غروش اوللی .

۸ - مدرسه لارشاددن نشأت ایدن اقدی یه اولایک غروش معاش وپرللی : بونی حکومت ایستهدیکی محله کوندرمیلدر اوراده بش سنه ارشادانده بولندقدنصکره ترفیعاً بریره کوندریللی ونهایت بر واعظ ۳۰۰۰ غروش معاشه نائل اولمیلدر .

۹ - واعظک وظیفه سی یالکیز کرسی یه جیقه رق نصیحت ایتک اولماملی . عینی زمانده هر کتدیکی یرده اسلامی تشکیلات یایمق ، کویلریمزک احکام عالیہ دینه و اخلاق سنیه محمدیه دائره سنده انکشافی واداری ، اقتصادی ، زراعی ، هر درلو رفاهی تأمین ایدم جک عملی واسطه لرله چالیشمققلده مکلف اوللی . وبو خصوص مکمل برتعلیماتمه ایلہ تثبیت اولونمیلدر .

انمه وخطبا شعبه سنده هر سنه اوزر اقدی آلمالی . وبونلر داها زیاده کندی مملکتلرینک احتیاجنی تأمین ایتلیدر .

۱۱ - واعظ ، امام ، خطیب اولوق اوزره یوز طلبه بولوندر . یله حق اولان بو مؤسسه نك هیئت تدریسیه واداره سی معاشاتنه ، طلبه اعاشه سنه ، واعظلرک معاشاتنه قارشولوق اولوق اوزره هر سنه اوقاف بودجه سنه [۳۰۰۰۰] لیرا قوتولمالی . وبو مهم مؤسسه نك حیاتی یالکیز اوقاف اسلامیه دن تأمین ایدلمیلدر .

۱۲ - کرک لیلی یه قلب ایدلمه سی ضروری اولان دارالحلافه مدرسه لرینک وکرک مدرسه لارشادک لیلی اوله رق ادامه حیاتنه مدار اولوق اوزره مدارس وتدریسه عائد اوقافک تثبیتی ومدارسه تخصیصی لازمدر . علاقه دار بعض ذواتک ادعاشه کوره مشروط لهی تدریسیه اولان اوقاف بر بحق میلیون لیرایه بالغ اولمقده در . بونک ایچوزده

اولاً هر لوا وقضا مرا كزنده محلی مفتیسك ریاستی آئنده بلدیة ومجلس اداره اعضا لرندن برر ذاتك وهر كوی ویا محلهك هیئت اختیاریه لرندن و اوقاف مدیر مأمور لرندن مركب برمدارس قومیسونی تشكیل اولونورق داخل قصبهده مشروط لهلری مندرس اولوب وارداتی شونك بونك آئنده قالمش اولان نه قدر اوقاف مندرسه وعوارض آقچهلری وار ایسه برر دفتری تنظیم وتصدیق اولوندقدنصكره بونلك واردات صافیهلری مدارس ویریلیدر .

ثانیاً : برمحلكتده یكرمی خراب مدرسه اولمقدنسه منتظم ومعظم برمدرسه بولونمق دها نافع وخیرلی اولهجنی شهنه دن وارسته در .

بناء علیه مستغنی عنها قالان بالجله مدارس عقار ویا نقوده تحویل ایدیلرلك حاصل اولهجنی مبالغ ینه آله قالان مدرسه صرف ایدیللی . استانبولده [۱۸۰] مدرسه دكل ، آنجق هر قسمی احتوا و بیككرجه طلبه بی استیعال ایدمك معظم بركلیه لازمدر . بومطالعه تمامیه آناطولی مدرسهلری حقننده جاریدر .

۱۳ - خصوصات مذكورهك تدقیق ومذاكره سیله اشتغال ایدمك بر انجمن علمی تشكیل اولونمق ومذكور انجمن درحال ایشه باشلامیدر .

۱۴ - كرك برسنه نبرو اناطولی مدارس حقننده وقوعبولان تدقیقانه ، كرك انجمن علمیلره یاییلان تعمیملره اكن جوابلره وكرك بودفعه بالعموم استانبولده مدارس عائد تفتیشانه استناداً دییه بیلیرمكه : مدارس حقننده یاییله جق اك اساسلی ومثمر اصلاحات مدارس عائد اوقافك توحیدیه عصرك ایجاب ایتدیردیكی شكده مؤسسهلر وجوده كتیرمك وبو مؤسسهلرك لیلی اولهرق حیاتی تأمین ایدمك چارهلره توسل ایتك وبالخاصه اوقاف طرفندن بوجهته لایق اولان اهمیت ویریللكه ممكن اوله جقدر .

ملت كتبخانه سی

سنه لردنبری بردرلو وقفیق تسجیل اولونامایان فاضل محترم امیری افندینك كتابلرینك معامله تسجیلیه سنك بوكره محكمه اوقاف قاضیسی حضورنده اجرا و اكال ایدلریكینی جرائد یومیه دن بعضیلرینك صوك نسخه لرنده كوردم . بوكتابلر وتسجیل ماده سی فاضل مشارالیهك بتون حسن نیت ومساعدیسنه رغماً استنبول مطبوعاتك هان كافه سنك سكز اون سنه لك بر دیدی قودیس اولمشدی . قیمتدار بر خزینه بی بیوك بر خلوص قلب ایله ملك آغوش فیض واستفاده سنه ابدیاً وضع واهدا ایدن بو محترم انسان نه لر كورمه دی ، نه لر ایشتمدی ، اوقف

ایتمكه نیتی یوقدرمی دیلمدی ، كتابلری باشقه بر محله نقل ایدیور ، ایدمك دیمه می سویلمدی ، حق صامش ، صاته جقمش دیه غزته ستونلرینه می كچیرلمدی ، آمریقالیلرله ، فرانسلرله یوز اللهی ، یوز آلمش بیک لیرایه بازارلق یاپیور ، كتابلر اجنیلره كچهك دیه شایعه لر می چیقاریلمدی ، اوقافجیلرك ناظر لرندن طوتیکزده درت بشیوزغروشلق كتابلرینه وارنجیه قدر حقارتلری ایدلمدی . بونلر بویله اولمقله برابر امیری افندی بونلردن منفعل اولمق سزین عزمنی تشدید ایله استسناخ ، مبايعه ، تحریر ، تجلیده خصوصنده هر كون دها فضله موفقیت كوستر . مكدن بر آن خالی قالمش ، برطرفندن امر تسجیلی احضار ایلشدر . امیری افندینك كتابلری دییوبده كچوپرمیه لم . اوزون بر عمرك ، كتاب پشنده تورکیانك اك اوزاق واك كوچك شهر وكویلرینه قدر بالذات كیدرك ایستدیكنی بولمق وبولدیغنی آلمق ایچون صرف ایدیلن وقت ونقدك محصولی اولان بو خزینه نفیسه ایچنده استنبول كتبخانه لرنده مثلنه تصادف اولونمایان بر چوق اثرلر موجود اولدیغنی كبی مؤلفلرینك خط دستلریله محرر اولمق ونسخه ثانیه سی ده بولنماق اعتباریه دنیانك هیچ بر یرنده موجود اولمایان دینی وادی كتابلرده واردر . بالخاصه ایچنده اپیو وارلندیغ واستفاده ایتدیكم توركجه دیوانلر وادبیات قسملریله یازمه مجموعه اشعار وغزلیات قسملری اوقدر نوادری احتوا ایدركه بونلره قیمت تقدیری حقیقه امكانسزدر . عثمانلی پادشاهلرینك اوندن فضله یازمه ونفیس دیوانلری ، شهزاده لرك جداً قیمتدار وبعضلرینك خط دستلری ایله محرر دیوان وكتابلری ، فاتحك ودها بعض پادشاهلرك كندی ناملرینه یازدردقلری امثالسز كتابلر ، هر پادشاهك متعدد طغرائری ، مهرلری ، فرمانلری ، خلیفه نوجاه حضرتلرینه وارنجیه قدر همان هر خلیفه وحكممدارك خط دستلری ، رجال دولتك هان چو غنك ال یازیلریله مکتوب ومسوده لر می وهیسنك فوقنده بیككرجه نفیس جلدلر ، میثا نورلر . كتبخانه یه جداً بیوك بر قیمت ویرن نفائس آئاردندر .

یدی سكز یوزه واران سرقات وفرمانلر قسمی جداً شایان قید وتذكاردر . بتون مشاهیر خطاطینك مختلف ومتعدد یازیلرندن ، هر زمانك تزینات وتذهیبانی كوسترمك صورتیه وجوده كتیریلن بوقولاكسیون مهم بر موقع اشغال ایدر .

یالكز استانبولده دكل ، ولایاتده دخی طبع اولان جرائد یومیه ورسائل موفوتهك هان بتون قولاكسیونلری بو كتبخانه ده تدقیق وتبع ایدمك بیلیز . یوز اللهی عددی تشكیل ایدن لغت قسمی اوقافك دیگر كتبخانه لرنده كی لغتلردن چوق زنگیندر .

آلتی یوز طقسان درده بالغ اولان كتب متفرقهك قیمتده حدوپایان